

Nr 475.

Av herr **Lindmark**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition, nr 211, angående ändrad organisation av väg- och vattenbyggnadsväsendet.*

Enligt Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen, nr 211, angående ändrad organisation av väg- och vattenbyggnadsväsendet skall inom vart och ett av rikets län anställas en vägtekniskt sakkunnig person benämnd vägingenjör. Dennes arbetsuppgifter skola enligt propositionen vara följande:

att vara statens kontrollant för allt bro- och vägbyggande samt allt bro- och vägunderhåll inom länet, granska byggnads- och underhållsräkenskaper och under tjänsteansvar utfärda intyg i och för statsbidrags utbetalande;

att biträda länsstyrelsen vid beredningen av vägärenden och vägtrafikärenden samt på länsstyrelsens uppdrag verkställa utredningar och avgiva utlåtanden;

att stå vägstyrelser, väghållare och landsfiskaler till tjänst med kostnadsfria råd och upplysningar samt efter länsstyrelsens förordnande närvara vid viktigare vägstämmor och vägstyrelsesammanträden ävensom vägsyner;

att på förordnande av länsstyrelsen samt mot arvode enligt taxa verkställa vägundersökningar och renstakningar;

att utföra särskilda förrättningar eller uppdrag för väg- och vattenbyggnadsstyrelsens räkning.

För detta arbete med undantag för vägundersökningar och renstakningar erhåller vägingenjören fast årslön av omkring 10,000 kronor samt såsom bidrag till kontors-, expens- och skrivbiträdeskostnader ett belopp av 1,300 kronor. Då sistnämnda summa givetvis ej kan tillfullo täcka kostnaderna härför, förutsättes att vägingenjören skall kunna erhålla viss nettoinkomst av undersöknings- och renstakningsförrättningar, som enligt förslaget kunna utföras av vägingenjör efter förordnande av länsstyrelsen. Enligt yttrande av distriktscheferna i väg- och vattenbyggnadsdistrikten över 1927 års sakkunnigeförslag skall nettoinkomsten av dessa vägundersökningar och renstakningar i de största länen kunna beräknas uppgå till 5,000 kronor.

Vägingenjörrens egentligaste och betydelsefullaste uppgift blir att utföra effektiv ledning, tillsyn och kontroll över projektering och utförande av vägbyggnad och vägunderhåll och sålunda säkerställa tekniskt och ekonomiskt ändamålsenlig användning av statsmedlen, dels ock sakkunnigt och opartiskt biträda länsstyrelserna vid beredning av vägärenden. Med hänsyn till de utomordentligt stora belopp som numera utgå dels till väg-

underhåll och dels till vägförbättringar av automobilskattemedel, vartill komma anslagen till vägbyggnader, kommer vägingenjörrens hela tid och kraft att tagas i anspråk för hans kontrollerande och rådgivande uppgift. Särskilt kommer arbetsuppgiften att bliva synnerligen krävande i de norrländska länen, där alltfört ett forcerat nybyggnadsarbete av vägar pågår. Det var ock med avseende härpå som 1927 års vägsakkunniga föreslogo, att förutom vägingenjören skulle en biträdande ingenjör anställas i varje län, men i de fyra nordligaste länen skulle tills vidare anställas två, eventuellt tre biträdande ingenjörer i vart och ett av dessa län.

Det är att befara att närmaste syftemålet med omorganisationen av väg- och vattenbyggnadsväsendet, nämligen att åvägabrinda effektiv tillsyn och kontroll över projekteringar och utförandet av vägbyggnader och vägunderhåll samt säkerställa tekniskt och ekonomiskt ändamålsenlig användning av statsmedlen, kommer att delvis förfelas genom bestämmelsen, att vägingenjör skall vara nödsakad att i och för att täcka kontors-, expens- och skrivbiträdeskostnader verkställa vägundersökningar och renstakningar även i de fall då tillräcklig tid därtill saknas. Låt vara att dessa arbeten komma att utföras av kompetenta ingenjörer, anställda i vägingenjörrens tjänst, så förutsätter ju dock föreslagna anordning, att vägingenjören skall leda och övervaka dessa arbeten.

Med tämligen stor visshet kan förutses att, särskilt vad beträffar de fyra norrländska länen, genom tvånget för vägingenjören att bedriva enskild ingenjörspraktik i större utsträckning kommer vederbörandes förmåga att fylla sin egentliga och betydelsefulla uppgift såsom vägingenjör att väsentligen försvagas.

För att undvika ett försvagande av den tillsyn och kontroll över väg- väsendets utveckling, som är avsett att bliva vägingenjörrens väsentliga uppgift, synes det mig därför nödvändigt att väsentligt höja föreslagna beloppet, som är avsett att utgå såsom bidrag till biträden, lokal m. m., åtminstone vad angår de större länen och i synnerhet de fyra nordligaste länen.

Något förbud för vägingenjören att i viss omfattning och efter länsstyrelsens förordnande bedriva enskild ingenjörspraktik torde icke vara erforderligt. Vad jag här föreslår avser endast att borteliminera vägingenjörrens ekonomiska beroende av att bedriva enskild ingenjörspraktik i de fall då hans egentliga uppgifter såsom vägingenjör taga i huvudsak hela hans tid och krafter i anspråk. För länsstyrelsernas vidkommande betyder vad här föreslås, att deras förordnanden för vägingenjören att verkställa vägundersökningar och renstakningar icke behöva bestämmas av hänsyn till vägingenjörrens ekonomiska förhållande utan av dennes förmåga att utföra sådant arbete utan att samtidigt eftersätta sin egentliga uppgift såsom vägingenjör.

Beträffande med vilket belopp ersättning för kontors-, expens- och biträdeskostnader skall utgå, synes mig att detta bör ungefärligen motsvara

verklig kostnad härför — i denna summa givetvis icke inbegripet ersättning till biträden för utförande av vägundersökningar och renstakningar — men bestämmas till visst belopp, som efter närmare prövning torde av vederbörande utskott kunna fixeras.

På grund av det anförda får jag vördsamt hemställa,

att riksdagen må besluta, att det belopp, som enligt Kungl. Maj:ts proposition angående ändrad organisation av väg- och vattenbyggnadsväsendet, nr 211, skall utgå såsom bidrag till kontors-, expens- och skrivbiträdeskostnader till vägingenjör, må, vad angår de fyra nordligaste länen och eventuellt annat större län, som kan ifrågakomma, höjas att motsvara ungefärlig verklig kostnad;

och att vederbörande utskott måtte efter närmare prövning fixera visst bestämt belopp härför.

Stockholm den 28 mars 1928.

Ewald Lindmark.
